

WILDWEST IN DE FARMACIE

WIM VAN DORST
Raadslid SP-Oss

Met de wereldkaart op de notenhouten directietafel speurt de Amerikaanse directie van Merck naar de vestigingsplaats van de nieuwe aanwinst, het voormalige Organon. Wegens een wereldwijd gebrek aan nieuwe medicijnen speurt men naar commercieel maar vooral financieel succesvolle kaskrakers. Wat men zelf niet heeft kunnen ontwikkelen, wordt weggekaapt bij de concurrent. Dat is de nieuwe strategie. De maatschappelijke maar ook de wetenschappelijke schade rondom de getroffen bedrijven ziet men, zoals ze dat in oorlogstermen noemen, als *collateral damage*. Enkele jaren terug werd het Osse farmaciebedrijf Organon, onderdeel van het Nederlandse AKZO-Nobel, in de verkoop gedaan. De toenmalige Organondirectie ging aan de gang om als farmaciebedrijf zelfstandig verder te gaan. Daarmee wilde ze de continuïteit van het negentigjarige bedrijf waarborgen. Het bedrijf was gezond en had goede producten op de plank liggen. Verkoop aan Shering Plough werd door de toenmalige directie als bedreigend gezien. Akzo-directeur en oud-minister van Economische Zaken Hans Wijers (D66) dacht daar anders over. Hij verkocht tot ieders verrassing en achter ieders rug om Organon aan Shering Plough, dat kort daarna in zijn geheel werd overgenomen door

de farmacie-gigant Merck. De directie van Merck tuurde over de kaart op zoek naar Nederland. In dit kleine land ergens in Europa lag hun nieuwe aanwinst. Het moest ergens in de buurt van Parijs liggen, was hen verteld. Het duurde dan ook even voordat ze het gevonden hadden. De gekochte producten en patenten wilde men snel overhevelen naar Amerika. De andere bedrijfsonderdelen werden in de etalage gezet voor verkoop of ontmanteld. De kaart kan dan weer in de la van hun notenhouten bureau. Klaar voor gebruik bij de volgende wereldwijde rooftocht. Mijn beeld van mensen die werken om patiënten gezond maken is vertroebeld. Daarbij denk ik namelijk niet meteen aan een gewetenloze, op geld beluste aandeelhouder. Aan iemand die het niet gaat om de zorg, maar om dollars! Dat mijn beeld anders is komt door mijn vrouw. Zij is huisarts. Hierdoor is mijn beeld er een van betrokkenheid met de patiënten, een beeld dat gezondheidszorg er is om mensen te dienen. Een beeld van dienstbaarheid aan de samenleving. Dat beeld hadden de werknemers van Organon ook van hun bedrijf. Ze waren er vast van overtuigd dat hun werk bijdroeg aan een betere, want gezondere wereld. Natuurlijk moet er geld verdiend worden, maar voorop stonden de patiënten, die mede door de door Organon ontwikkelde en gefabriceerde medicijnen beter werden. Direct na de overname door Merck veranderde de sfeer in het bedrijf. De nieuwe eigenaar is enkel geïnteresseerd in de kaskrakers, de commercieel meest succesvolle medicijnen. Maar de werknemers die deze medicijnen ontwikkeld hadden, kunnen het eerst vertrekken. De sluiting van deze Research & Development-afdeling betekent niet alleen een enorme klap voor Oss, maar voor de hele Nederlandse kennisindustrie. Als de plannen

doorgaan betekent dat: weg vruchtbare samenwerking met onze universiteiten, weg opgebouwde kennis van vele jaren, weg stagemogelijkheden voor studenten die later medicijnen willen ontwikkelen, weg hoogwaardige werkgelegenheid. Maar ook de productie-afdelingen lopen gevaar. Zonder research is er geen toekomst voor de productie-afdelingen – dat is mijn ervaring. Als oud-voorzitter van de FNV-kadergroep bij Philips in Oss had ik veel te maken met het verdwijnen van werkgelegenheid naar het buitenland. Productie-afdelingen werden overgeplaatst naar lagelonenlanden. De bedrijven hebben vrij spel en het personeel heeft het nakijken. De democratie houdt immers op bij de bedrijfsploorten. Net als nu werd ook toen de landelijke politiek aangesproken: “Regering, wat doen jullie aan deze ontwikkeling! Dit gaat ten koste van onze werkgelegenheid. Doe iets!” Steevast was het antwoord: “Wij als Nederland moeten het hebben van onze kenniseconomie. Daar moeten we op inzetten! De maakeconomie is iets voor landen als Polen, China of Mexico.” “Alsof elke Nederlander geschikt is voor hoog opgeleid werk!”, zeg ik dan. Daarnaast vinden de meeste politieke partijen in ons land dat de economie het domein is van de bedrijven met hun aandeelhouders. Zo weinig mogelijk overheidsbemoedening is de opvatting van de liberalen. De vrijmarkteconomie is heilig. Dat is de reden dat een spoeddebat in de Tweede Kamer niet meer opleverde dan een telefoontje naar Amerika. Daar zullen de Amerikanen van schrikken! Gelukkig dat nu steeds meer mensen zich druk maken voor behoud van Organon. Maatschappelijk verzet is broodnodig om Organon voor Oss en de Nederlandse samenleving te behouden. En dat verzet is groeiende. Laten we een vuist maken. Dat riepen we vroeger, en dat roepen we nu!